PAPA FRANCESC

AUDIÈNCIA GENERAL

Plaça de Sant Pere

Dimecres, 3 de febrer de 2016

7. Misericòrdia i justícia

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

La Sagrada Escriptura ens presenta Déu com a misericòrdia infinita, però també com a justícia perfecta. Com es poden conciliar les dues coses? Com s'articula la realitat de la misericòrdia amb les exigències de la justícia? Podria semblar que són dues realitats que es contradiuen; en realitat no és així, perquè és la misericòrdia de Déu la que porta al compliment la justícia veritable. Però de quina justícia es tracta?

Si pensem en l'administració legal de la justícia veiem que aquells que es consideren víctimes d'una injustícia s'adrecen al jutge en un tribunal i demanen que es faci justícia. Es tracta d'una justícia retributiva, que imposa una pena al culpable, segons el principi que a cadascú se li ha de donar el que se li deu. Com diu el llibre dels Proverbis: «Obrar el bé porta a la vida; fer el mal, a la mort» (11,19). També Jesús en parla a la paràbola de la vídua que anava repetidament al jutge i li demanava: «Fes-me justícia contra l'home amb qui tinc un plet» (Lc 18,3).

Aquest camí, però, no porta encara a la justícia veritable perquè en realitat no venç el mal, sinó que senzillament l'esquiva. En canvi és només responent amb el bé que el mal pot ser realment vençut.

Heus aquí, doncs, una altra manera de fer justícia que la Bíblia ens presenta com l'autèntic camí a seguir. Es tracta d'un procediment que evita el recurs al tribunal i preveu que la víctima s'adreci directament al culpable per invitar-lo a convertir-se, ajudant-lo a comprendre que està fent mal, apel·lant la seva consciència. D'aquesta manera, finalment tornant enrere i reconeixent l'error propi, ell pot obrir-se al perdó que la part ofesa li està oferint. I això és bo: a continuació de la persuasió del que és dolent, el cor s'obre al perdó que li és ofert. Aquesta és la manera de resoldre els conflictes dintre de les famílies, en les relacions entre els esposos o entre els pares i els fills, on el qui se sent ofès estima el culpable i desitja salvar la relació que l'uneix a l'altre. No tallem aquesta relació, aquest lligam.

Certament, aquest és un camí difícil. Requereix que el qui ha patit el mal estigui disposat a perdonar i desitgi la salvació i el bé de qui l'ha ofès. Només així la justícia pot triomfar, perquè, si el culpable reconeix el mal que ha fet i deixa de fer-lo, això fa que el mal deixi d'existir, i que el qui era injust esdevingui just perquè ha estat perdonat i ajudat a retrobar el camí del bé. I aquí comença el perdó, la misericòrdia.

És així com Déu actua amb nosaltres, pecadors. El Senyor ens ofereix contínuament el seu perdó i ens ajuda a acollir-lo i a prendre consciència del nostre mal, per poder-nos-en alliberar. Perquè Déu no vol la nostra condemna, sinó la nostra salvació. Déu no vol que ningú es condemni! Algun de vosaltres em pot preguntar: «Però pare, mereixia la sentència de Pilat? Déu la volia?» «No! Déu volia salvar Pilat i també Judes, tots!» Ell, el Senyor de la misericòrdia ens vol salvar a tots! La dificultat és deixar que ell entri al cor. Totes les paraules dels profetes són una crida apassionada i plena d'amor que busca la nostra conversió. Això és el que el Senyor diu a través del profeta Ezequiel: «¿Us

penseu que desitjo la mort del malvat? De cap manera. Jo, el Senyor Déu, us ho asseguro: el que jo vull és que abandoni els mals camins i que visqui» (18,23; cf. 33,11), això és el que agrada a Déu!

I aquest és el cor de Déu, un cor de Pare que estima i que vol que els seus fills visquin en la bondat i en la justícia i per això visquin en plenitud i siguin feliços; un cor de Pare que va més enllà del nostre concepte esquifit de justícia per obrir-se als horitzons sense fi de la seva misericòrdia; un cor de Pare que no ens tracta com caldria pels nostres pecats i que no ens paga com caldria per les nostres culpes, com diu el Salm (cf. 103,9-10). I precisament és un cor de pare el que nosaltres volem trobar quan anem al confessionari. Potser ens dirà alguna cosa per fer-nos comprendre millor el mal, però al confessionari tots hi anem a trobar un pare que ens ajudi a canviar de vida; un pare que ens doni la força per continuar endavant; un pare que ens perdoni en nom de Déu. I per això ser confessor és una responsabilitat molt gran, perquè aquell fill, aquella filla que ve a tu només busca trobar un pare. I tu, sacerdot que ets al confessionari, tu ets al lloc del Pare que fa justícia amb la seva misericòrdia.

Traducció inicial de Josep M. Torrents per a *Catalunya Religió*, revisada